

NOVOMESTSKÝ SPRAVODAJCA

42. ročník | ISSN 1338-8223 | MK SR - EV 3966/10

3/2021
Marec 2021

Dialógy s umením ako zdroj nových zážitkov

Tatiana Brezinská | FOTO: archív Dialógy s umením.

Zavreté kultúrne a spoločenské inštitúcie. Nulové možnosti na rozvoj kultúry a potešenie oka či duše. Aj to sú dôsledky koronakrízy, ktorá nás eliminovala od bežného života už pred rokom. Dvanásť mesiacov, ktoré sme si nevedeli reálne predstaviť, napriek tomu ich reálne žijeme.

Ľudia, pracujúci v oblasti kultúry, sú tak ako v mnohých iných postihnutých odvetviach, frustrovaní z beznádeje. No zakaždým v sebe nájdú silu, aby aj v tomto marazme niečo vytvorili a nestratili kontakt s realitou.

Jedným z takýchto počínov je cyklus rozhovorov Dialógy s umením, ktorého sa v úlohe autorky a moderátorky chopila riaditeľka Mestského kultúrneho strediska v Novom Meste nad Váhom Mária Volárová.

„Spoluautorom projektu je aj Jozef Nováček, vedúci Kina Považan. Spoločne sa sme dohodli, že jeden diel bude mať okolo 30 minút. To je ideálny čas na to, aby sme si niečo zaujímavé povedali, predstavili a zároveň, aby sme udržali pozornosť divákov,“ uviedla Volárová.

Na youtube kanáli, no najskôr cez premiérový víkend na TV Pohoda, či na stránkach MsKS sa diváci dostanú do archívu. A zhladiť tak môžu narodeninové Dialógy s výtvarníkom Jánom Hubinským, Súčasné dni očami karikaturistov s Romanom Sikom, odpremiérovane CD Tri prasiatka a vlk s režisérom Ivanom Radošinským a rozhovor s Ľudmilou Cvikovou – riaditeľkou filmového festivalu pre deti a mládež CINEDU. V blízkej budúcnosti sú na rade Dialógy s Evou Berkovou – bývalou vedúcou Mestskej knižnice L.V.Riznera a historikom Jozefom Karlíkom.

„Tento nápad som nosila v hlave už dlhšie. Ale po zhladnutí programu s Martinom Dvořákom z Werichovej vily som sa rozhodla, že je načase sa do toho aj naozaj pustiť. Zároveň išlo o logické vyústenie pandemickej situácie a zastavenia kultúrneho života v krajine.“

Dialógy s umením sú tak overeným formátom, s dvojtyždňovou periodicitou, ktorý však prináša zakaždým nový pohľad na umenie, literatúru a celkovo kultúru.

Štvrté mimoriadne zasadanie MsZ

František Mašlonka, viceprimátor

sa uskutočnilo 15. februára 2021 online formou. MsZ sa na svojom zasadnutí zaoberalo prenájmom majetku mesta, pričom išlo o prípad hodný osobitného zreteľa.

Prenájom majetku mesta

Návrh na predĺženie podnájmu majetku mesta z dôvodu hodného osobitného zreteľa podľa § 9a ods. 9 písm. c) zákona č. 138/1991

Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a článku 8 bod 1 písmena c) Zásad hospodárenia s majetkom mesta Nové Mesto nad Váhom

V zmysle § 9a ods.9 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov a článku 8 bod 1 písmeno c) Zásad hospodárenia s majetkom mesta Nové Mesto nad Váhom predkladáme návrh na predĺženie podnájmu Spoločnosti Ako zachrániť život s.r.o., so sídlom Ul. J. Hašku 18, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, IČO: 53065131 (ďalej len „žiadateľ“), ktorá mala schválený podnájom nebytového priestoru, nachádzajúceho sa na Námestí slobody v budove súpis. č. 1/1, postavenej na pozemku parcela registra C KN č. 4410 zastavaná plocha a nádvorie, k. ú. Nové Mesto nad Váhom do 5. 3. 2021. Podnájom nebytových priestorov na prízemí budovy súpis. č. 1/1, o výmere 185,90 m² a priestory na I. poschodí – 1 kancelária a 2 sociálne zariadenia, chodba

Elektronické
sčítanie
obyvateľov

str. 3

K 70. výročiu
úmrtia
Ľudmily
Podjavorinskej

str. 7

Volejbal:
Novomešťanky
vo finále
Slovenského
pohára
str. 15

spolu o výmere 83,90 sa navrhuje predĺžiť za symbolické 1 euro na obdobie platnosti zmluvy o spolupráci uzatvorenej medzi žiadateľom a Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky, na plnenie úloh rozšírenia mobilných odberových miest v našom meste s tým, že podnájomca bude hradiť všetky náklady spojené s užívaním priestorov. Podnájomnú zmluvu uzatvorí Mestský bytový podnik s.r.o. Nové Mesto nad Váhom. Podmienkou predĺženia nájomnej zmluvy bude uplatnenie opcie na poskytovanie služieb testovania AG testami na predĺženie zmluvy s MZ SR na obdobie do 30. 6. 2021.

Odôvodnenie osobitného zreteľa:

Spoločnosť Ako zachrániť život s.r.o., J. Hašku 18, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, IČO: 53065131 si nebytové priestory prenajala za účelom zriadenia a prevádzkovania mobilného odberového miesta na vykonávanie odberu vzoriek biologického materiálu a následnú diagnostiku infekčného respiračného ochorenia COVID-19 prostredníctvom antigénového testu (ďalej len „MOM“). S MZ SR má uzatvorenú zmluvu (zverejnená 26. 1. 2021) na obdobie do 31. 3. 2021. Žiadateľ má právo uplatniť opciu na poskytovanie služieb testovania AG testami na predĺženie zmluvy s MZ SR na obdobie do 30. 6. 2021.

ženie zmluvy s MZ SR na obdobie do 30. 6. 2021. Žiadateľ prevádzkuje MOM od 28. 12. 2020 v uvedených priestoroch. Od 26. 1. 2021 je táto služba hrazená na základe zmluvy MZ SR.

Dôležitosť zriadenia a prevádzkovania MOM nie je potrebné v súčasnej dobe vysvetľovať. Vzhľadom na nepriaznivú epidemiologickú situáciu sa navrhuje predĺžiť podnájom nebytových priestorov za symbolické 1 euro a predĺženie podnájomu posúdiť ako prípad hodný osobitného zreteľa.

V zmysle § 9a) ods. 9 písm. c) zák. 138/1991 Zb. v znení neskorších predpisov a článku 8 bodu 1 písmena c) – Zásad hospodárenia s majetkom mesta Nové Mesto nad Váhom navrhujeme predĺženie podnájomnej zmluvy posúdiť ako prípad hodný osobitného zreteľa, o ktorom MsZ rozhoduje trojpätinovou väčšinou všetkých poslancov.

Zámer prenajať majetok týmto spôsobom bol zverejnený na dobu 15 dní pred schvaľovaním Mestským zastupiteľstvom na úradnej tabuli a na internetovej stránke mesta.

Krátke správy z mesta

VEREJNÉ TOALETY OTVORENÉ

Na Hviezdoslavovej ulici (Trhovisko)

Otváracia doba: pondelok - piatok 8:00 h - 15:00 h
sobota 8:00 h - 12:00 h
nedeľa zatvorené

Na Námestí slobody

Otváracia doba: pondelok - piatok 8:00 h - 18:00 h
sobota 8:00 h - 12:00 h
nedeľa zatvorené

Upozornenie - do zámku môžete vhadzovať len mincu v hodnote 50 centov.

HORÚCI POPOL Z KRBU NEPATRÍ DO KONTAJNERA

Polopodzemný kontajner na Zelenej vode je znehodnotený vďaka niekomu, kto do neho vysypal horúci popol z krbu. Požiar nielenže znehodnotil kontajner, ale mohol spôsobiť aj požiar vozidla na zvoz odpadu. Popol z krbu sa pritom dá vysypať do kompostu alebo rozsypať v záhrade.

tsm.nove-mesto.sk

Zdroj a foto: TSM | Spracovala: Tatiana Brezinská

ČLOVEK VS STROM = NEROVNÝ SÚBOJ

Neznámy hrdina dnešných dní si vybil svoju frustráciu na nevinnom a vzácnom strome.

Strom pochádza z nemeckého kríženia brestu horského (u.glabra) a brestu menšieho (u.minor) z roku 1875. Zaujímavý je tvarom a listami. Tie sú žiarivo žltozelené, ak sú plne oslnené. Listy na spodných vetvách a uprostred kríky (stromu), kam sa nedostane slnko, zostávajú zelené. Sú veľmi podobné hrabu, skrútené so zubkatým okrajom. Tvar je vzpriamený, skôr štíhly, neskôr mierne rozložitý, ale vždy stĺpovitý. Znáša plné slnko aj mierne polotieň. Plne mrazuvzdorný do -29 °C. Max. výška 7 – 12m.

PREKLÁDKOVÁ STANICA AJ ZBEROVÝ DVOR SÚ OTVORENÉ

Vstupu do prevádzky:

- len s negatívnym testom
- s prekrytím horných dýchacích ciest ústa aj nos
- povinná dezinfekcia rúk / rukavice
- dodržiavať odstup

Prekládková stanica, ul. Tehelná

Otváracia doba: Pondelok – Piatok: 7:30 h – 14:45 h,
technická prestávka / obed 11:30 h – 12:30 h
Sobota : 8:00 h – 12:00 h

Možnosť odovzdať: Objemný odpad - Objemný odpad je odpad, ktorý kvôli svojim rozmerom a hmotnosti nie je možné odnášať do bežných zberných nádob a kontajnerov. Patrí sem napríklad: nábytok, koberce, sanitárna keramika, objemné obaly a pod., drobný stavebný odpad - Drobný stavebný odpad je odpad z bežných udržiavacích prác zabezpečovaných fyzickou osobou vo svojej nehnuteľnosti.

Zberový dvor, ul. Banská

Otváracia doba: Pondelok – piatok: 7:00 h – 16:00 h,
prestávka na obed 11:30 h – 12:00 h
Sobota 7:00 – 12:00

Možnosť odovzdať: plasty, kovy, sklo, papier, biologicky rozložiteľný odpad - konáre, lístie, tráva (ďalej len BRO)..., textil, šatstvo, jedlé oleje a tuky, nebezpečný odpad (rozpušťač, kyseliny a zásady, fotochemické látky, batérie a akumulátory, žiarivky, motorové oleje, elektrické a elektronické zariadenia, chladničky).

Upozornenie

Nadalej platí ZÁKAZ VYCHÁDZANIA. Zvážte dôležitosť návštevy Zberového dvora a Prekládkovej stanice

Elektronické sčítanie obyvateľov

Spracovala: Tatiana Brezinská

Prvé elektronické sčítanie obyvateľov začalo 15. 2. 2021 a bude prebiehať do 31. 3. 2021. Obyvateľ sa sčíta sám výlučne elektronicky. Sčítací online formulár je dostupný na stránke <https://www.scitanie.sk/>.

Prosíme rodinných príslušníkov, aby pomohli sčítať sa svojim starším doma (od 1. 4. 2021 pokračuje asistované sčítanie pre tých, kto sa nevie, resp. nemôže sčítať sám elektronicky).

Základné informácie.

Povinnosť sčítať sa vyplnením sčítacieho formulára majú všetci obyvatelia Slovenskej republiky. Pre účely sčítania sa obyvateľom rozumie každý, kto má v SR trvalý, prechodný alebo tolerovaný pobyt. Obyvateľom sa zároveň rozumie aj občan EÚ, ktorý má na území SR obvyklý pobyt, a štátny príslušník tretej krajiny s trvalým pobytom, prechodným pobytom alebo tolerovaným pobytom na území SR okrem cudzinca požívajúceho diplomatické výsady a imunity na území SR podľa medzinárodného práva.

Za neplnoletého obyvateľa a za obyvateľa, ktorý nie je spôsobilý na právne úkony, má povinnosť vyplniť sčítací formulár jeho zákonný zástupca.

Všetky údaje, ktoré obyvateľ uvedie v sčítacom formulári sa musia vzťahovať k rozhodujúcemu okamihu sčítania, ktorým je polnoc zo štvrtka 31. decembra 2020 na piatok 1. januára 2021.

Úloha mesta:

- zabezpečiť stacionárnych asistentov vo vybraných zariadeniach, ktoré sa nachádzajú na území mesta
- zabezpečiť asistentov sčítania (mesto spolupracuje pri ich technickom a materiálnom zabezpečení) a vydá asistentom sčítania preukazy
- zriadi kontaktné miesto (prípadne miesta)

Termín asistovaného sčítania sa z dôvodu pandemickej situácie posúva na obdobie 1. 4. 2021 – 31. 10. 2021.

PRVÉ PLNE ELEKTRONICKÉ SČÍTANIE OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV

Klik k lepšej budúcnosti

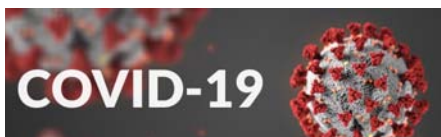
Sčítanie obyvateľov, domov a bytov bude v roku 2021 výlučne elektronické. Vďaka tomu bude presnejšie, rýchlejšie, bezpečnejšie a šetrnejšie k životnému prostrediu.

15. 2. - 31. 3. 2021
WWW.SCITANIE.SK

SODB 2+21 SČÍTANIE OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV

Výsledky testovania v meste

ZDROJ: facebook.com/novemesto.sk | Spracovala: Tatiana Brezinská

Víkend 20.2. a 21.2.

- celkový počet vykonaných testov: 7 581
- z toho s pozitívnym výsledkom 108
- percentuálny podiel pozitívnych z otestovaných: 1,425%

Víkend 13.2. a 14.2. + súhrn od 10.2.

- výsledok nášho mesta za víkend
- celkový počet vykonaných testov 7 638

- počet testov s pozitívnym výsledkom 75
- percentuálny podiel pozitívnych z otestovaných: 0,98%

mesto za obdobie 10.2. - 14.2.

- celkový počet vykonaných testov: 8 777
- počet testov s pozitívnym výsledkom: 122
- percentuálny podiel pozitívnych z otestovaných: 1,39%

mesto za obdobie 3.2. - 9.2.

- celkový počet otestovaných: 10 232
- počet testov s pozitívnym výsledkom: 168
- percentuálny podiel pozitívnych z otestovaných: 1,64%

Víkend 6.2. a 7.2. + súhrn od 3.2.

- celkový počet vykonaných testov: 8 373
- počet testov s pozitívnym výsledkom: 90
- percentuálny podiel pozitívnych z otestovaných: 1,07%

pre porovnanie

- víkend 23.1.-24.1.2021: celkom testov 7 020, pozitívnych 50, t.j. 0,71%,
- víkend 30.1.-31.1.2021: celkom testov: 8 978, pozitívnych 49, t.j. 0,55%
- víkend 6.2.-7.2.2021: celkom testov: 8 373, pozitívnych 90 t.j. 1,07%

Oznámenie Mestského úradu o obmedzení prevádzky

Dušan Današ, prednosta MsÚ

Z dôvodu sprísnených opatrení vychádzajúcich z **Uznesenia vlády SR č.77 z 5. 2. 2021** je prevádzka Mestského úradu **do 19. marca 2021 v obmedzenom režime**.

Prosíme občanov, aby s pracovníkmi mestského úradu do 19. marca 2021 komunikovali službami Slovenskej pošty, a.s., telefonicky alebo elektronickou formou prostredníctvom zverejnených e-mailových adries mestského úradu na internetovej stránke mesta www.nove-mesto.sk/kontakty.

Stránkové hodiny pre elektronický a telefonický kontakt sú: pondelok, utorok, štvrtok a piatok od 7,30 – 15,00 a v stredu od 8,30 – 16,00 hod.

Všetky podania doručené na MsÚ uvedenými spôsobmi budú priebežne **vybavované referentami MsÚ**. Pri úhradách svojich daňových povinností a iných poplatkov voči mestu využívajte do uvedeného ter-

mínu peňažné ústavy (banky) alebo ich elektronické služby a služby Slovenskej pošty, a.s.

Mestský úrad v Novom Meste nad Váhom zároveň **oznamuje**, že **od 8. 2. 2021 do 19. 3. 2021** sú úradné hodiny na Mestskom úrade v Novom Meste nad Váhom pre klientov **ZRUŠENÉ**.

V prevádzke bude iba **Matrika** (č.t. 032 7402 507) za účelom vybavenia záležitostí spojených s úmrtím a za účelom vydávania druhopisu rodného, sobášneho a úmrtného listu. **Pre iné úkony je matrika zatvorená**.

V prípade vybavenia **občianskeho pohrebu** volajte na čísla 032 7402 224 alebo 032 7402 319.

Žiadame Vás, aby ste mestský úrad v súlade s obmedzeniami uvedenými v uznesení vlády SR č.77 do **19. marca 2021 nenavštevovali**. Za pochopenie ďakujeme.

Voľba hlavného kontrolóra – návrh na zrušenie uznesenia

Návrh na zrušenie uznesenia Mestského zastupiteľstva č. 282/2020-MsZ zo dňa 08. 12. 2020, ktorým bola vyhlásená voľba hlavného kontrolóra na deň 23. 02. 2021.

Predkladáme návrh na zrušenie uznesenia MsZ č. 282/2020 zo dňa 08. 12. 2020, ktorým bola vyhlásená voľba hlavného kontrolóra.

Mestské zastupiteľstvo mesta Nové Mesto nad Váhom uznesením č. 282/2020-MsZ zo dňa 08. 12. 2020 schválilo vyhlásenie voľby hlavného kontrolóra mesta na deň 23. februára 2021 a ustanovilo podmienky konania voľby hlavného kontrolóra.

Toto uznesenie je v rozpore s § 30f ods. 6 zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení. Podľa § 30f ods.6 zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, funkčné obdobie hlavného kontrolóra, ktoré uplynulo alebo uplynie počas krízovej situácie sa predlžuje až do uplynutia 60 dní od odvolania krízovej situácie, ak nový hlavný kontrolór nie je zvolený do

nadobudnutia účinnosti tohto zákona. T. z., že pokiaľ nebola voľba hlavného kontrolóra uskutočnená do vyhlásenia núdzového stavu, tak sa predlžuje funkčné obdobie hlavného kontrolóra a môže sa uskutočniť až po skončení krízovej situácie.

Schválením uznesenia a uskutočnenie voľby by bolo v rozpore so zákonom skrátené volebné obdobie hlavného kontrolóra.

V zmysle vyššie uvedeného je potrebné uznesenie o vyhlásení voľby hlavného kontrolóra zrušiť.

Krízová situácia na Slovensku trvá od 01. 10. 2020 a teda právna skutočnosť mienená zákonom pre ukončenie funkčného obdobia hlavného kontrolóra mesta, ktorou je odvolanie krízovej situácie nenastala, preto funkčné obdobie súčasného hlavného kontrolóra trvá.

Zákonodarcu prijatím tohto ustanovenia deklaroval, že hlavný kontrolór má špecifické miesto v štruktúrach fungovania samosprávy v mestách a jeho samotná voľba by mala byť za čo najširšej účasti obyvateľov mesta tak, aby bola zabezpečená kontrola verejnosťou, ktorá je v súvislosti s krízovou situáciou obmedzená.

Tento postup bol konzultovaný so zástupcami prokuratúry, boli dokonca vydané protesty prokurátora proti uzneseniam zastupiteľstiev, ktorými bola vyhlásená voľba hlavného kontrolóra počas krízovej situácie. Na základe vyššie uvedeného sa navrhuje zrušiť uznesenie č. 282/2020-MsZ zo dňa 08. 12. 2020.

Dopravné nehody a škodové udalosti

Katarína Chlebíková, členka komisie dopravného rozvoja mesta | Foto: Jana Krištofiovicová

V zimnom období sa počet dopravných nehôd a škodových udalostí prirodzene zvyšuje. Sú následkom zhoršených poveternostných podmienok a neprispôsobenia rýchlosti a techniky jazdy vodiča, prípadne iného účastníka cestnej premávky. Bohužiaľ, nie každý vodič si z kurzu autoškoly pamätá, aké sú jeho povinnosti krátko po dopravnej nehode a škodovej udalosti.

Je dôležité vedieť odlišiť, či sa stala dopravná nehoda, alebo škodová udalosť.

Ak pri udalosti v cestnej premávke dôjde k zraneniu, usmrteniu osoby, ak sa poškodí cesta, všeobecne prospešné zariadenie, uniknú nebezpečné veci - látky, hmotná škoda presiahne cca 4000 eur, ide o dopravnú nehodu. Je nutné na miesto dopravnej nehody privolať príslušníka PZ. A to aj v prípade, ak nie je potrebné volať zdravotnú záchranu alebo hasičský záchraný zbor.

Škodová udalosť je tá lepšia situácia. S iným účastníkom škodovej udalosti sa vieme dohodnúť na riešení aj bez prítomnosti príslušníka PZ. V lepšom prípade sa účastníci medzi sebou dohodnú na tom, kto je vinník a kto je poškodený, a spíšu správu o nehode, ktorú odošlú svojim pois-

ťovniom. Ďalší proces už závisí od poisťovne. Správa o nehode sa musí nachádzať v každom motorovom vozidle.

Škodová udalosť sa však považuje za dopravnú nehodu aj v prípade, ak nedošlo k zastaveniu vozidla účastníkom škodovej udalosti: vodič ušiel, vodič zúčastneného vozidla je pod vplyvom alkoholu alebo inej návykovej látky, alebo sa odmietol podrobiť vyšetreniu na zistenie ich požitia. To isté platí aj v prípade, že nie je možné sa seriózne dohodnúť s iným účastníkom škodovej udalosti na jej zavinení.

Aké sú teda povinnosti vodiča pri dopravnej nehode?

Je nutné bezodkladne zastaviť vozidlo, zdržať sa požitia alkoholu alebo inej návykovej látky po nehode v čase, keď by to bolo na ujmu zistenia, či pred jazdou alebo počas jazdy požíval alkohol alebo inú návykovú látku.

Účastník dopravnej nehody je povinný ohlásiť dopravnú nehodu policajtovi, poskytnúť podľa svojich schopností a možností prvú pomoc zranenej osobe a privolať záchrannú zdravotnú službu. Vodiči nemôžu premiestňovať vozidlá. Musia zotrvať na mieste dopravnej nehody do príchodu policajta alebo sa na toto miesto po privolaní či poskytnutí prvej pomoci vrátiť. Ďalej je každý vodič povinný preukázať svoju totožnosť na požiadanie iného účastníka dopravnej nehody. Ak bola spôsobená škoda na majetku osoby, ktorá nie je účastníkom dopravnej nehody, musí jej túto skutočnosť oznámiť. Prípadne jej to oznámiť prostredníctvom Policajného zboru, ak nie sú známe osobné údaje.

Vodiči často zabúdajú na správne umiestnenie výstražného trojuholníka,

ak dôjde k zastaveniu vozidla v dôsledku nehody, škodovej udalosti alebo pri poruche motorového vozidla. Za vozidlom musí byť umiestnený vo vzdialenosti 50 m, v uzavretej obci môže byť táto vzdialenosť aj kratšia. Nie však päť metrov za odstaveným motorovým vozidlom!

Na diaľnici sa výstražný trojuholník umiestňuje najmenej 100 m za vozidlo. Homologizovaný výstražný trojuholník musí vodič umiestniť na krajnicu alebo pri pravom okraji vozovky. Výstražný trojuholník umiestnený v strede jazdného pruhu je neprijemným prekvapením pre prichádzajúceho vodiča.

Netreba zabúdať aj na to, že ak vodič vychádza z vozidla a vystupuje na vozovku, musí mať na sebe oblečený reflexný bezpečnostný odev (reflexnú vestu oranžovej farby) a mať zapnutú výstražnú funkciu smerových svetidiel. Reflexnú vestu musí mať vodič na dosah vo vozidle.

V prípade, že sa stanete účastníkom dopravnej nehody alebo škodovej udalosti, je veľmi dôležité zachovať pokoj. Agresívnym správaním sa daná situácia nevyrieši. Ak vodič premýšľa rozvážne a nerobí chyby pri postupoch, ktoré sú dané cestným zákonom, spolupráca s vinníkom je jednoduchšia.

Najdôležitejšie je, aby vodiči a spolujazdci vyviazli z dopravnej nehody alebo škodovej udalosti bez zranení.

Preto opäť použijem moju vetu:

„Svojím konaním v cestnej premávke môžeme rozhodnúť o živote iných...“

Mesto Nové Mesto nad Váhom Mestský úrad

Výberové konanie na funkciu vedúceho oddelenia investícií a rozvojových projektov mesta

Mesto Nové Mesto nad Váhom vyhlasuje

v súlade s § 5 ods. 3 zákona č. 552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme výberové konanie na funkciu vedúceho **oddelenia investícií a rozvojových projektov mesta** so sídlom Čsl. armády 64/1, 915 01 Nové Mesto nad Váhom.

Miesto výkonu práce:

- Mestský úrad Nové Mesto nad Váhom, Čsl. armády 64/1, 915 32 Nové Mesto nad Váhom

Platové zaradenie:

- zaradenie podľa platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme.
- ponúkané pracovné miesto je zaradené v 9. platovej triede a v platovom stupni podľa uznanej odbornej praxe. Minimálny tarifný plat pri dvojročnej požadovanej praxi je 1 190,- EUR.
- k minimálnemu tarifnému platu je možné priznať osobný príplatok max. do výšky 100% tarifného platu.

Popis pracovnej pozície:

Organizuje, riadi a zabezpečuje prípravu a realizáciu investičných a rozvojových zámerov mesta a v rámci toho najmä:

- zabezpečuje urbanizáciu vybraných území na investičné zámery mesta
- zabezpečuje prípravu štúdií a ďalších stupňov dokumentácie investičných zámerov v zmysle platného územného plánu mesta
- zabezpečuje prípravu územia pre schválené investície mesta
- zabezpečuje prípravu stavieb v rámci investičných zámerov mesta
- zabezpečuje poradenstvo v procese spracovávania podkladov pre aktualizáciu územného plánu mesta
- zabezpečuje výkon stavebného dozoru pre schválené a realizované investičné zámery mesta
- prípravuje krátkodobé a strednodobé plány investičnej výstavby nezahrnutých do rozpočtov stavieb
- plnení úloh uložených bezprostredne nadriadeným vedúcim pracovníkom (§ 81 Zákonníka práce).

Kvalifikačné predpoklady na vykonávanie funkcie:

- Vysokoškolské vzdelanie II. stupňa – stavebné zameranie. Prednosť vo výberovom konaní majú uchádzači, ktorí absolvovali študijný program: pozemné stavby a architektúra alebo architektonické konštrukcie a projektovanie

- Prax v oblasti riadenia vo funkcii vedúceho príslušného stavebného útvaru (oddelenie, referát a pod.) minimálne 2 roky

Iné predpoklady na vykonávanie funkcie:

- Znalosť z oblasti investičnej výstavby a územného plánovania
- Vodičský preukaz skupiny „B“
- Práca s počítačom (Word, Excel, internet ...)

Uchádzači k žiadosti o zaradenie do výberového konania doložia:

- Profesijný životopis s uvedením aktívneho emailového kontaktu
- Motivačný list
- Čestné prehlásenie o dĺžke riadiacej práce
- Kópie dokladov o splnení kvalifikačných predpokladov
- Údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov (príloha č. 1 – na stránke mesta www.nove-mesto.sk)
- Písomný súhlas s použitím osobných údajov v zmysle zákona č. 122/2013 Z.z. v platnom znení (príloha č. 2 – na stránke mesta www.nove-mesto.sk)

Iné výhody uchádzača:

- Znalosť zákona o majetku obcí
- Znalosť zákona o verejnom obstarávaní
- Znalosť práce s rozpočtom mesta a jeho tvorba
- Samostatnosť v rozhodovaní
- Schopnosť teamovej práce
- Komunikatívnosť, manažérske a organizačné schopnosti
- Prax v samospráve

Termín a spôsob odovzdania žiadosti:

Uchádzači na funkciu vedúceho **oddelenia investícií a rozvojových projektov mesta MsÚ**, so sídlom Čsl. armády 64/1, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, doručia žiadosť o zaradenie do výberového konania spolu s požadovanými dokladmi v zalepenej obálke označenej: „**Výberové konanie na funkciu vedúceho oddelenia investícií a rozvojových projektov mesta MsÚ – NEOTVÁRAŤ**“

Požadované doklady zašlite poštou na adresu: Mestský úrad Nové Mesto nad Váhom, Čsl. armády 1, 915 32 Nové Mesto nad Váhom, popřípadě osobne doručte do poštovej schránky podateľne MsÚ, nachádzajúcej sa v hlavnom vchode Mestského úradu (starý vchod) najneskôr do 26.2.2021 do 12:00 hod. Predpokladaný nástup na pracovné miesto najneskôr od 15.3.2021.

Termín a miesto výberového konania bude uchádzačom, ktorí splnili podmienky, oznámené písomnou formou v zákonnej lehote.

V Novom Meste nad Váhom, 5.2.2021

Ing. Jozef Trstenský, primátor mesta

Čestný občan mesta Viktor Krupa navždy odišiel

Anna Rácová, Ústav orientalistiky SAV | FOTO: Rodinný archív

V nedeľu 14. februára nás vo veku 84 rokov navždy opustil náš vzácný kolega PhDr. Viktor Krupa, DrSc., orientalista, jazykovedec, prekladateľ, učiteľ a autor cestopisných kníh, zakladateľ výskumu oceanistiky a polynézistiky na Slovensku, ako aj jeden zo zakladateľov japanológie v Kabinete orientalistiky SAV a Katedry japanológie na Filozofickej fakulte UK.

Viktor Krupa sa narodil 23. decembra 1936 v Novom Meste nad Váhom. V roku 1956 vyštudoval slovenčinu a ruštinu na FF UK v Bratislave, no učarovala mu oriea

Keď sa sv. Matky Terezy z Kalkaty spýtali na takú príhodu z jej života, ktorá ju mimoriadne dojala, odpovedala: „Jednou z takých udalostí bol 24-hodinový pôst detí z istej kanadskej školy. Počuli, že vo svete sú milióny detí, ktoré hladujú, a chceli sa na vlastnej koži presvedčiť, aký ten hlad vlastne je. Preto dlhší čas nič nejedli. Rozhodli sa, že ušetrné peniaze pošlú Matke Tereze do Indie pre chorých a biednych. Čin tých detí bol veľmi pekný.“

Začína sa pôstne obdobie. Božie slovo nás naliehavo vyzýva k pokániam, prejavenejmu sebaovládaniu a prekonávaním egoizmu. Správne prežívaný pôst krotí naše zmysly, uzdravuje dušu z následkov hriechu a otvára naše srdcia pre milosrdenstvo k núdznym. Je veľa možností, ako sa zapierať a postiť. Môžeme si vybrať. Ale najkrajšou formou pôstu je: Zriekať sa tak, aby z toho mal úžitok môj blížny. To, čo si ja odopriem (jedlo, čas na osobné záľuby, materiálne veci), darovať nejakým spôsobom druhému. Postiť sa takým spôsobom, aby môj brat či sestra zakúsili pri mne kúsok Božej lásky.

Milý brat, drahá sestra, objav dnes svoju vlastnú a originálnu cestu pôstnym obdobím. Takú, na ktorej bude menej seba a viac nezištnej lásky. Potom tvoje srdce v pôste ozdravie a ty si na najlepšej ceste k novému životu - k vzkrieseniu zo sebestva, ale i k dosiahnutiu života na konci vekov, ktorý je Božím darom.

ntalistika, najmä jazyky Oceánie a Polynézie. Roku 1961 nastúpil do súčasného Ústavu orientalistiky SAV, kde pracoval nepretržite až do odchodu do dôchodku roku 2010. V rokoch 1990 – 2006 bol riaditeľom ústavu a v roku 1992 až 2010 pôsobil ako hlavný redaktor ústavného časopisu Asian and African Studies, ktorého bol roku 1965 spoluzakladateľom. Svoje znalosti z vedného odboru si rozširoval počas dlhodobých či kratších študijných pobytov na Havajských ostrovoch a Novom Zélande, v USA, Nemecku, Japonsku, vo Veľkej Británii, Dánsku či Austrálii.

Vo vedeckej práci sa spočiatku zameriaval najmä na výskum maorijčiny a polynézskych jazykov a výsledky svojho bádania publikoval v rade monografií vydaných v prestížnych zahraničných vydavateľstvách. Patria medzi

ne napríklad *Morpheme and Word in Maori* (1966) publikovaná vo vydavateľstve Mouton and Co. či *The Polynesian Languages* (1982), ktorá vyšla vo vydavateľstve Routledge and Kegan Paul Ltd v Londýne. V nasledujúcom období sa venoval širším otázkam všeobecnej lingvistiky, filozofie jazyka, kreativity v jazyku a podobne, niekedy na rozhraní jazykovedy, literárnej vedy a etnografie, pravda, veľmi často zasa s odkazom na orientálne jazyky. K takým publikáciám patrí napríklad monografia *Jednota a variabilita jazyka. Systémový prístup a tzv. exotické jazyky* (1980). Medzi jeho diela patria aj monografie *Metafora na rozhraní vedeckých disciplín* (1990) či *Jazyk – neznámy nástroj*. Nasledovali monografie *Legenda o mýty Polynésie. Polynéská kosmogonie* (1996). *Národy juhovýchodnej Ázie a Oceánie. 1. Národy ostrovnej juhovýchodnej Ázie* (spolu so svojou dcérou Martinou Buckovou) (2003). Svoju vedeckú lingvistickú knižnú tvorbu zavŕšil publikáciou *Pohyby jazykov v čase a priestore od globalizácie k revitalizácii* (2010). Bol tiež spoluautorom diel *Jazyky sveta* (1983) a *Pisma sveta* (1989).

Už uvedené vedecké monografie Viktora Krupu ukazujú jeho nesmierne široký záber, pokiaľ ide o jazykové a iné témy, ktorým sa venoval. No stále to predstavuje len niekoľko skliečok, hoci zásadných, v pestrej mozaike jeho vedeckého diela. Túto mozaiku dopĺňa množstvo vedeckých aj odborných štúdií zameraných na rozličné otázky všeobecnej jazykovedy či problémy konkrétnych polynézskych jazykov.

Viktor Krupa však nebol len vynikajúci vedec, ale aj nadaný rozprávač, ako dokladá jeho beletristická tvorba. Osobitne plodný bol v tejto oblasti v 70. a 80. rokoch, keď napísal osem kníh. Svoje dojmy z prvej návštevy na Novom Zélande opísal v knihe *Za siedmimi morami* (1970). Potom nasledoval rad kníh opisujúcich objavné plavby Európanov v Tichomorí ako napríklad *Záhľadný prípad kapitána Lapérousa* (1975), *Stroskotanci z lode Wager* (1980) a ďalšie. Osemdesiate roky uzatvára vedeckopopularizačná kniha *Polynézia* (1988), ktorá sa usiluje priniesť trpezlivý pohľad na spôsob života, kultúru a dejiny Polynézie a aspoň čiastočne tak napraviť obraz, ktorý o tejto krajine vytvárajú senzácietvivi autori.

Ďalšou dôležitou oblasťou, v ktorej sa prejavila košatá osobnosť Viktora Krupu, bola jeho prekladateľská činnosť. Vďaka desiatkam jeho prekladov sa slovenská čitateľská obec oboznámila nielen s literatúrami a svetom krajín Orientu, ale aj s mnohými dielami svetovej literatúry, ktoré preložil z angličtiny. Medzi jeho prvé preklady a prerozprávania diel z orientálnych jazykov patria knižky určené pre deti, napríklad maorijské rozprávky *Obrova stupaj* (1965, 1975), japonské rozprávky *Chlapec z broskyne* (1969), polynézske rozprávky *Rozprávky z nefritových hôr* (1973), prerozprávania havajských povestí *Príbehy havajských kráľov* (1979). Slovenskému čitateľovi sprostredkoval aj poznatky

o mytológii a mýtoch tichomorských oblastí prekladmi *Polynézske mýty* (1973) a *Havajské mýty* (1982) a o japonských mýtoch v preklade *Kodžiki. Japonské mýty* (1979).

Mnoho prekladov urobil Viktor Krupa z angličtiny. Ako prvý preložil do slovenčiny Tolkienovho *Hobbita* (1973, 2. vyd. 1994), vynikajúci je jeho preklad *Gulliverových ciest* od J. Swifta, môže sa popýšiť prekladmi diel E. Gibbona, T. S. Elliota, J. Conrada, D. Defoea, J. Huizinga, A. Millera, M. Puza, E. Segala, P. Careya a mnohých ďalších. Preložil však aj diela patriace do odbornej literatúry, napríklad Jakobsonovu *Lingvistiku a poetiku* či dielo S. Pinkera *Slová a pravidlá. Zložky Jazyka* (2003), aby sme vymenovali len niektoré z nich. Slovenské vydavateľstvá a Slovenský literárny fond opakovane ocenili jeho prekladateľské umenie a prínos jeho prekladov pre slovenskú kultúru. Medzi ocenenia patrí napríklad cena Jána Hollého za preklad z orientálnych jazykov a cena Mateja Bela či cena TROJRUŽA.

Profesionálny obraz Viktora Krupu dotvára jeho pedagogická činnosť. Študentom sprostredkoval svoje široké znalosti na Katedre japanológie na FF UK v Bratislave, na Ústave medzinárodných vzťahov a aproximácie práva na FF UK, na Filozofickej fakulte sv. Cyrila a Metoda v Trnave a inde.

Po pri tom pôsobil ako člen rozličných vedeckých komisií a spoločností a redakčných rád časopisov. V roku 2003 sa stal riadnym členom Učenej spoločnosti SAV. Jeho mimoriadny prínos pre slovenskú vedu ocenilo aj Predsedníctvo SAV, ktoré mu udelilo Zlatú medailu L. Štúra a Zlatú medailu SAV.

Viktor Krupa bol výnimočne všestranný, plodný a pracovitý človek. Bol však nielen múdry, ale aj skromný, ústretový a priateľský. Kiež by bolo takých ľudí na svete a v slovenskej vede čo najviac.

Česť Tvojej pamiatke, Viktor.
Už dnes nám chýbaš.

Duchovné slovo

Najkrajší pôst

Blažej Čaputa, dekan

Keď sa sv. Matky Terezy z Kalkaty spýtali na takú príhodu z jej života, ktorá ju mimoriadne dojala, odpovedala: „Jednou z takých udalostí bol 24-hodinový pôst detí z istej kanadskej školy. Počuli, že vo svete sú milióny detí, ktoré hladujú, a chceli sa na vlastnej koži presvedčiť, aký ten hlad vlastne je. Preto dlhší čas nič nejedli. Rozhodli sa, že ušetrené peniaze pošlú Matke Tereze do Indie pre chorých a biednych. Čin tých detí bol veľmi pekný.“

Začína sa pôstne obdobie. Božie slovo nás naliehavo vyzýva k pokániu, prejavu sebaovládania a prekonávaniu egoizmu. Správne prežívaný pôst krotí naše zmysly, uzdravuje dušu z následkov hriechu a otvára naše srdcia pre milosrdenstvo k núdnym. Je veľa možností, ako sa zapierať a postiť. Môžeme si vybrať. Ale najkrajšou formou pôstu je: Zriekať sa tak, aby z toho mal úžitok môj blížny. To, čo si ja odopriem (jedlo, čas na osobné záľuby, materiálne veci), darovať nejakým spôsobom druhému. Postiť sa takým spôsobom, aby môj brat či sestra zakúsili pri mne kúsok Božej lásky.

Milý brat, drahá sestra, objav dnes svoju vlastnú a originálnu cestu pôstnym obdobím. Takú, na ktorej bude menej seba a viac nezištnej

lásky. Potom tvoje srdce v pôste ozdravie a ty si na najlepšej ceste k novému životu - k vzkrieseniu zo sebecka, ale i k dosiahnutiu života na konci vekov, ktorý je Božím darom.

K 70. výročiu úmrtia

Ľudmily Podjavorinskej

Kristína Danková, historička Trenčianske múzeum v Trenčíne, oddelenie Podjavorinské múzeum

2. marca 2021 si pripomínáme 70. výročie úmrtia Ľudmily Podjavorinskej, významnej spisovateľky a priekopníčky slovenskej literatúry pre mládež. Ľudmila Podjavorinská, vlastným menom Ľudmila Riznerová, sa narodila sa 26. apríla 1872 v Horných Bzinciach ako ôsme z desiatich detí Karola Riznera a Márie Riznerovej, rod. Klimáčkovej. Dospelosti sa však dožili iba štyria súrodenci. Autorka trpela zdravotnými problémami, ktoré ovplyvňovali jej život. Ako malá ochorela na kiahne, ktoré napadli aj obe oči. Rodičia v obave, že oslepe, s ňou cestovali za lekármi až do Viedne. Jedno oko jej zachránili a na druhé videla veľmi slabo. O oko napokon prišla, pretože ako dvadsaťročná podstúpila radikálnu operáciu, pri ktorej jej ho nahradili skleným. Pravdepodobne kvôli tomu sa dávala fotiť takmer vždy z pravej strany.

Priatelila sa napríklad s autorkami Teréziou Vansovou a Elenou Maróthy-Šoltésovou. Zo všetkých priateľov, ktorí ju podporovali v rozvoji osobnosti a literárnych pokusoch, jej bol najbližším strýko Ľudovít Vladimír Rizner, mladší brat Karola Rudolfa. Známy národný buditeľ,

rodák zo Zemianskeho Podhradia, ktorý bol literárne činný. Je označovaný za prvého slovenského bibliografa. O vzácnom vzťahu strýka a netere svedčí aj ich korešpondencia. Listy Ľ. Podjavorinskej, adresované jej strýkovi, sa pravdepodobne zachovali všetky. Spomínaný bibliograf ich všetky starostlivo odkladal. Podjavorinskej korešpondenciu so strýkom môžeme nájsť v diele Listy Ľudmily Podjavorinskej I (1888 – 1918), ktoré zostavil a publikoval literárny histo-

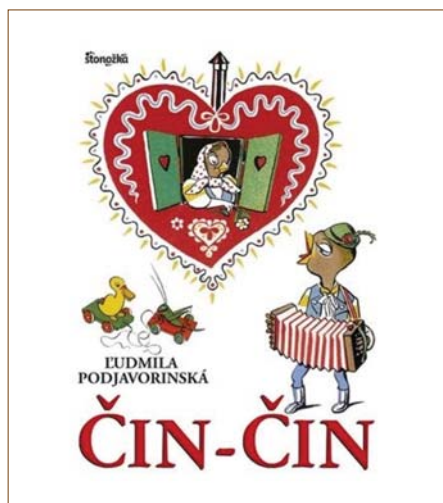
Ľudmila Podjavorinská, portrét z roku 1935
Zdroj: Archív Trenčianskeho múzea v Trenčíne

Ľudmila Podjavorinská s deťmi v novomestskom parku pri nakrúcaní filmovej reportáže | Zdroj: Archív Trenčianskeho múzea v Trenčíne

rik, jazykovedec a editor Michal Kocák v roku 1988. Súpis obsahuje 35 listov odoslaných Ľudovítovi. Milovala literatúru a bola vášnivou čitateľkou, pričom k jej obľúbeným autorom patrili Božena Němcová, Karolína Světlá, či Alois Jirásek. Z ich vzájomnej korešpondencie sa dozvedáme, že ju povzbudzoval, dával rady, posielal knižky a o prečítaní s ňou aj živo korešpondoval. Vďaka nemu veľmi dobre poznala aj českú a slovenskú literatúru. Ruské knihy čítala v origináloch, ktoré jej poskytol zo svojej neprebernej knižnice. Ľudmila svojho strýka prostredníctvom listov priebežne informovala o svojich plánoch a radoostiach. Prvé príspevky uverejňovala v časopisoch Slovenské noviny, Obzor, Černokňazník a ďalších. Neskôr v Slovenských pohľadoch, v Denníci a prispievala aj do novín amerických Slovákov.

Začínala ako autorka literatúry pre dospelých. Strýkove názory si veľmi cenila a nielen svoje literárne prvotiny, ale neskôr aj diela mu posielala, aby sa k nim vyjadril a zhodnotil ich. Na jeho odporúčanie začala posilať svoju tvorbu, prozaickú a básnickú, Jozefovi Škultétymu do Slovenských pohľadov. Podpisovala sa menom, ktorým zdôraznila svo-

Posledné, štvrté vydanie klasickej veršovanej rozprávky z roku 2019 o veselých príhodách nezbedného vrabčička Čima

ju príslušnosť k rodnému kraju pod Javorinou – Podjavorinská. Taktiež jej pomáhal nadväzovať styky s vydavateľmi. V liste z decembra 1894 Ľudmila ďakuje strýkovi za prostredníctvom so Salvom. Išlo o Karola Salvu, známeho kultúrneho pracovníka, ktorý v Ružomberku vydával knihy vo vlastnej tlačiarňi. Pomohol na svet aj jej prvej zbierke. Počas svojej tvorivej činnosti publikovala pod rôznymi pseudonymami ako Božena, Damascena, Milko Ružodolský, Nechtík, Nevádza, či Sojka.

Hoci Ľudovít býval v neďalekom Zemianskom Podhradí, nestretávali sa často. Ľudmila bola zamilovaná do Karola Salvu a iba strýko vedel, koho sa týkalo citové vzplanutie jeho netere. Podjavorinskej otec v roku 1910 odišiel na penziu a rodina sa presťahovala do Nového Mes-

*Rodný dom Ľudmily Podjavorinskej v Bzinciach pod Javorinou.
Foto Jana Krištofičová*

ta nad Váhom, kde prežila a vytvorila diela, ktoré ju zaraďujú medzi popredné osobnosti slovenskej literatúry. Žila skromne z honorárov za svoje príspevky do rôznych periodík a istý čas bola zamestnaná aj ako úradníčka Červeného kríža.

Ľudmila Podjavorinská zomrela 2. marca 1951 v Novom Meste nad Váhom a pochovaná je v rodných Bzinciach, kde sa nachádza aj jej pamätná izba.

Pohreb Ľudmily Podjavorinskej v novomestskej kronike

Jozef Karlík

Medzi dôležité zápisy kronikára Jána Ďurďika v novomestskej kronike z roku 1951 nepochybne patrí zmienka o úmrtí národnej umelkyne Ľudmily Podjavorinskej. Zápis sa začína smutným oznamom: „Vo večerných hodinách (2. marca) dozvedelo sa občianstvo nášho mesta, že o 18. hodine zomrela spisovateľka, národná umelkyňa Ľudmila Podjavorinská-Riznerová, čestná členka Slovenskej sekcie Zväzu československých spisovateľov“. Kronikár Ján Ďurďik veľmi dobre vedel, kto to bola Ľudmila Podjavorinská. Pre Novomešťanov, a nielen pre nich, to bola predovšetkým teta Ľudmila, ktorá dokázala osloviť svojimi veršími hádam všetky deti na Slovensku. Kronikár to však o nej oficiálne takto napísať nemohol.

Podjavorinská zomrela práve na začiatku najsmutnejšieho obdobia povojnového Československa, známeho ako päťdesiate roky, keď komunisti začínali s čistkami vo vlastných radoch, obvinili tých najschopnejších - intelektuálov, spisovateľov, umelcov, kultúrnych pracovníkov, z tzv. buržoázneho nacionalizmu. Tito komunisti prislúchajúci k elite kultúrneho a vedeckého života boli vo vykonštruovanom politickom procese odsúdení na tvrdé tresty a z nich viacerí, napr. i Vladimír Clementis, aj popravení. Niekoľko týždňov pred úmrtím Podjavorinskej zatklí aj bývalého poverenika pre školstvo a osvetu básnika Ladislava Novomeského, ktorý sa najviac zaslúžil o to, aby jej bol udelený titul národná umelkyňa. V roku 1947 ho v Novom Meste nad Váhom spisovateľke osobne odovzdal. Novomestský síce v čase úmrtia spisovateľky sedel vo väzení, ale rozhodnutie o udelení titulu malo aktuálnu platnosť, pretože ho podpísal sám predseda vlády Klement Gottwald. Lenže pokúsiť sa v tej dobe hodnotiť Podjavorinskej dielo objektívne, by nebolo celkom bezpečné a určite by to nebolo po chuti ani komunistickým ideológom. Aj z tohto dôvodu nám kronika predstavuje Podjavorinskú ako spisovateľku, „ktorá rozvíjala vo svojich dielach realistické tradície našej literatúry..., odhaľovala otvorene a pravdivo sociálne nerovnosti svojho veku a odkrývala ich príčinu a tak sa zaradila medzi pokrokových spisovateľov“. Keby sme nevedeli, že táto charakteristika patrí tete Ľudmile, tak by sme sa mohli domnievať, že sa jedná o spisovateľku tzv. socialistického realizmu. Je pochopiteľné, že komunisti chceli Podjavorinskú ako „pokrokovú spisovateľku“ aj pochovať a vystrojiť jej štátny pohreb so všetkými náležitosťami.

Dom na ul. Klčovej, v ktorom Podjavorinská žila od roku 1910 po presťahovaní do Nového Mesta nad Váhom. | Foto Jana Krištofičová

Organizátorom štátneho pohrebu však vznikol problém tým, že Podjavorinská mala v skutočnosti ďaleko od komunistickej ideológie. Bola totiž silno veriaca evanjelička. Komunistom, ktorí pohreb pripravovali, nezostávalo nič iné, ako rešpektovať Podjavorinskej virovyznanie, a preto rozdelili pohrebné obrady na dve časti. Skutočný pohrebný obrad však môže byť len jeden, a ten sa uskutočnil vcelku nenápadne v pondelok 5. marca o druhej hodine popoludní pohrebnou pobožnosťou v novomestskom evanjelickom kostole. O hodinu neskôr národnú umelkyňu pochovávali komunisti tzv. štátnym pohrebom na námestí, v tom čase Stalinovom. Kvôli autentickosti nechajme túto udalosť opísať kronikárovi: „Obrad štátneho pohrebu sa začal o 15. hodine zahraním štátnej hymny československej a sovietskej. Rakva so zosnulou ležala na katafalku. Po jeho bokoch boli československá a sovietska štátna zástava. Na pohreb prišli aj občania z Horných Bzinc, rodnej obce alebo nej národnej umelkyne, ako aj veľa občanov z okolitých dedín.“ Aj dobové fotografie z pohrebu nám prezrádzajú, že

Štátny pohreb Ľudmily Podjavorinskej dňa 5. marca 1951 na novomestskom námestí. | Zdroj: Múzeum nár. umel. L. R. Podjavorinskej Bzince pod Javorinou

Miesto posledného odpočinku Ľudmily Podjavorinskej v Bzinciach pod Javorinou. Je pochovaná v blízkosti hrobov rodičov a brata Žigmunda Riznera s jeho rodinou. | Foto Jana Krištofičová

s tetou Ľudmilou sa prišli rozlúčiť stovky ľudí, a to i napriek tomu, že aj v týchto marcových dňoch ešte vládlo zimné počasie. Na fotografiách je totiž zreteľne vidieť, že strechy domov a voľná časť námestia boli pokryté snehom. Kronikár podrobne popisuje aj ďalší priebeh štátneho pohrebu. Menuje politikov, ktorí sa obradu zúčastnili. Medzi nimi bol aj Andrej Žiak, vtedajší podpredseda Národného zhromaždenia, ktorý bol v rokoch 1938 – 1947 riaditeľom evanjelickej ľudovej školy v Novom Meste nad Váhom a s Podjavorinskou sa veľmi dobre poznal. V krátkom kultúrnom programe, ktorý nasledoval po oficiálnych súdružských prejavoch, odznela aj báseň Podjavorinskej. Neboli to však žiadne zná-

me veršiky, ale báseň s názvom Žobrák so sociálnym kontextom. Skutočným kultúrnym zážitkom bolo vystúpenie speváckeho zboru Považan, ktorý pôsobil na pôde MO Živeny - ČSSZ (Československý zväz žien). V jeho podaní zaznela pieseň Hoj, vlast' moja a zborová pieseň Věno od Bedřicha Smetanu. Obrad štátneho pohrebu sa zakončil - ako inak - Internacionálou.

Kronikár končí svoj zápis o pohrebe Ľudmily Podjavorinskej slovami: „Občianstvo odprevadilo za zvukov smútočných pochodov zosnulú umelkyňu na okraj mesta (dnešná ulica Klčové). Pozostatky nebohej uložili na večný odpočinok na cintoríne v Horných Bzinciach.“

CAVALLO Spor o ôsmy div sveta - Leonardovho koňa

Ján Hubinský

Tej správe som zozáčiatku nemohol uveriť. Leonardov kôň existuje? Ako, veď ho zničili.

Ak som sa chcel o jeho existencii presvedčiť, musel som sa vypraviť až na milánsku perifériu. Vystriedať niekoľko liniek metra a vystúpiť na stanici Ippodromo. Hypodrómy - jazdiareň. A ešte dobrý kúsok pešo okolo dlhej, grafitmi pomaľovanej steny. Ale potom ma to udrelo priamo do očí - áno, tak to je on, Cavallo, bronzový kolos, ôsmy div sveta, ako poznamenal súdobý očitý svedok.

Veľké dielo sa tvorí dlho. Veľké dielo sa nerodí zo dňa na deň, ale primerane svojej veľkosti potrebuje adekvátny čas. Napríklad taký milánsky dóm - duomo. Začali ho stavať v roku 1386 a dokončili v roku 1892, o 506 rokov neskôr.

Alebo náš Cavallo - Kôň. Objednávku naň dostal majster Leonardo da Vinci v roku 1482, keď mu milánsky vojvoda Lodovico Sforza, zvaný Moro, prikázal vytvoriť jazdeckú sochu svojho otca Francesca Sforzu. K jej odhaleniu prišlo zas až o päť storočí neskôr, v roku 1999. Ten kôň, hoci vyzerá úplne ako Leonardov, predsa celkom Leonardov nie je.

Ani Sforza, ani Leonardo neboli žiadni potrimiskári, naopak - ich ambície sa dotýkali hviezd. Prvý sa stal vládcom Milána a celej Lombardie, druhý jedným z najväčších umelcov sveta. Keď sa takéto osobnosti spoja, z ich úsilia musí vziť niečo kolosálne. Preto ten pomník musí byť najväčší, najkrajší, najohromujúcejší, aby tak šíril do sveta slávu žoldniera, kondotiéra, dobyvateľa, uchvatiteľa moci Francesca Sforzu.

Ako sa asi cíti umelec, ktorý má človeku s takým negatívnym profilom postaviť vznešený pomník?

Leonardo sebe i nám odpovedá:

„Dielo ctí svojho tvorcu, nie zobrazovaného.“

Majster da Vinci, hoci už vtedy, vo svojich tridsiatich piatich rokoch, bol známou osobou, predsa nemal ešte skúsenosti s takým dielom. Ba,

Leonardov Cavallo v milánskom hipodróme | Foto autor

povedzme si úprimne, jeho skúsenosti so sochaním, to boli iba učňovské roky v botteghe majstra Verrochia vo Florencii. Preto sa k problému postavil s dôslednosťou jemu vlastnou - začal štúdiom koní, ktorých anatómiu si overoval na množstve skíc, kresieb a modelov. Študoval ich a stvárňoval vo všetkých možných pózach, dokonca kone pitval, aby im tak prenikol - metaforicky i doslovne - pod kožu. Vedomý si pritom imperatívu, ktorý zakotvil aj do svojho traktátu Rady mladým maliarom:

„Nežeň sa za úspechom, keď si ešte nedozrel!“

Až po niekoľkých rokoch sa cítil ako-tak vyzbrojený vedomosťami, aby mohol pristúpiť k samotnému modelovaniu. Celý rok vozili vozy metráky hlíny, ktorú pomocníci nekonečné hodiny bosými nohami miesili a prinášali majstrovi na lešenie. Lepil ju na drevenú kostru, ktorú si,

ako inak, musel sám vymyslieť, nakresliť, vypočítať i zostrojiť.

Napriek tomu, dielo, skryté pred zrakmi Miláňčanov na nádvorí Castella Sforzesca, rástlo do nevidanej veľkosti i krásy. Keď večer 11. mája 1491 odstránili lešenie, ohromené davy ľudí pozerali naň v nemom úžase. Výroky tých najvýrečnejších zaznamenal súčasník:

„Ani Grécko, ani Rím nevideli niečo tak veľkolepé!“

„Na starom nádvorí stvoril Leonardo ôsmy div sveta!“

„Zvíťazil nad všetkými - nad Feidiom, Praxitellom, Apellom a celým ich víťazným šikom...!“

„Vittoria vince e Vinci tu vittore“ (krásna talianska slovná hračka) - „víťazstvo víťazovi a víťazom je Vinci.“

Cavallo je teda hotový, zostáva už len maličkosť - odliat ho do bronzu.

Kto by to tak asi mohol urobiť? To sa môžeme opýtať my, ale súčasníkom i účastníkom to bolo jasné - nikto iný, ako majster sám. Veď byť umelcom renesančným, znamenalo vtedy, rovnako ako dnes, že vieš všetko. Nič to, že si to nikdy nerobil, že také gigantické dielo, čo svet svetom stojí, ešte žiadny smrtník nerobil. Renesančný umelec to musí zvládnuť. Ale najskôr si musí zodpovedať mnohé technické otázky. Napríklad - koľko bronzu bude potrebovať? V dnešných mierach mu to vychádza okolo sto ton! Ako také množstvo kovu s teplotou topenia okolo tisíc stupňov Celzia naraz roztaviť, ako ho dopraviť do formy, kam tú formu umiestniť, aby tekutý kov do nej plynule tiekol, koľko dreva bude treba na jeho roztavenie, aký objem musí mať nádoba, v ktorej sa bude kov taviť a ako z nej tekutý bronz dostať? Akým mechanizmom hotovú stotonovú sochu prepraviť na definitívne miesto a umiestniť na vyvýšený podstavec? Pritom si musíme uvedomiť, že liate sochy sú duté a bronzová je iba škrupina. Celý proces tavenia a liatia musí prebehnúť naraz a nie po etapách, ako sa to robí dnes, keď technológia umožňuje model rozrezať, odliat po častiach a tie nakoniec zvariť. Ale zvärať v pätnástom storočí? A ešte zopár drobných detailov ohľadne materiálu formy, umiestnenia vtokov a priechodov, množstva potrebného veľieho vosku, polohy formy pri liatí... Proste, zvládnuť celú metalurgiu a zlievarenskú technológiu.

Medzitým sa však udejú rôzne veci. Milánsky vojvoda, aby sa ubránil tlaku Ferrary a Rima, ktoré sa proti nemu spojili, aby si doriešili staršie i novšie účty, musí zbrojiť. Potrebuje kanóny a tie sa robia z bronzu. To poznáme aj u nás, ibaže na „naše“ kanóny padli za obeť zvony, ktoré boli tiež z rovnakého materiálu. Po ten nemusí Lodovico chodiť ďaleko, stačí mu otvoriť sklady a ťažko nadobudnutý materiál poskytnúť zbrojár. Tí už budú vedieť, čo s ním. A tak, ako vzácnaj suroviny doteraz pribúdalo, zrazu jej začína ubúdať.

Okrem toho inter arma silent musae - tam, kde rinčia zbrane, múzy musia mlčať... To musí pochopiť aj hlinený cavallo, ktorý sa na to svojimi veľkými hlinenými očami díva, a už mu musí byť jasné, že veru tak skoro on bronzový nebude.

Sforzovi-Morovi tečie do čižiem a ak nechce prísť o majetok, postavenie a moc, musí sa obrátiť so žiadosťou o pomoc na cudzincov, „barbarských“ Francúzov. Márne ho slepy mních zaprisaháva:

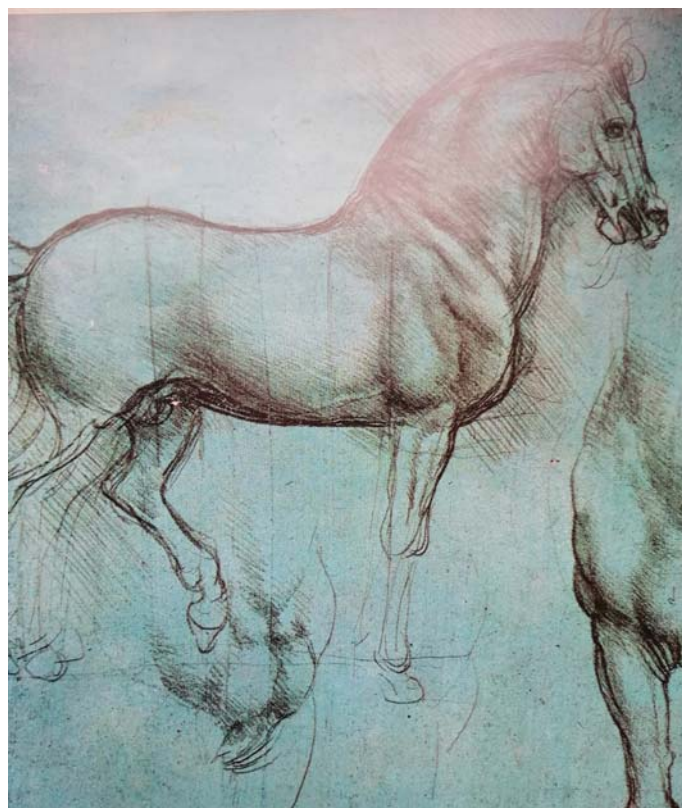
„NEVOĐ, PANE, CUDZINCŮV DO ITÁLIE!“

Ale ktorý z mocných by bral ohľad na niečie rady, keď mu ide o vlastné záujmy? No proti vlastným sa spojiť s cudzincom!? Veď to je zrada! Francúzi s výhľadom na tučnú vojnovú korisť prídu radi, dokonca v dvoch vlnách. V tej prvej neuspeli, preto sa v nasledujúcej sústredia na samotného Sforzu a jeho Lombardiu. Aj tu sa potvrdí, že takéto spojenecké zväzky stoja tak ako ten kôň na hlinených nohách. Z obkľúčenia sa Moro snaží dostať v prestrojení za švajčiarskeho žoldnieru, ale jeden z vlastných ho spozná a za odmenu vo výške päťročného žoldu prezradí Francúzom. Zradcu zradí zradca. Ale ani ten si odmenu neužije: Miláňčania ho chytia a zakrátko je o hlavu kratší.

Vojaci, keď sa nudia, hľadajú spôsob, ako nužu zahnať, a ani tí francúzski nie sú výnimkou. Hlinený kôň - veď to je ideálny terč, a drevený prístrešok nad ním výborne horí. A tak čo nezničil oheň a strely vojakov, dokonali zinné dažde. Z veľkolepého diela zostala len kopa hliny. „Z hliny si a na hlinu sa obrátiš.“

To sa vtedy písal rok 1499 a deň desiaty september.

A majster da Vinci? Nebolo to prvé fiasco v jeho živote a, žiaľ, ani posledné. K ďalšiemu z nich, zvanému po taliansky Ultima cena a po slovensky Posledná večera, sa už schyľuje. Ale to je história celkom iná.

Štúdia koní z Leonardovho náčrtníka

Bolo by vtedy niekomu napadlo, že to, z čoho zostala iba hromada hliny, ešte celkom nezomrelo? Ej, veru, má ten jeho kôň tuhý život! Akoby celé tie storočia iba hibernoval... Ako bájný fénix vstáva doslova z popola - po takmer päťsto rokoch.

V druhom dejstve tohto príbehu prichádza na scénu bývalý americký pilot, zberateľ umenia a amatérsky výtvarník Charles Dent, ktorý si v roku 1977 prečítal v časopise National Geographic článok o Leonardovom koňovi. Na rozdiel od mnohých iných čitateľov, ktorí s poslednou vetou zabudli, pána Denta jeho obsah tak nadchol, že založil neziskovú organizáciu za účelom obnovenia Cavalla. V rodnom meste, pennsylvánskom Allentowne, postavil veľký ateliér a oslovil sochárku japonského pôvodu Ninu Akamu, ktorej profesionálnym záujmom bolo modelovanie zvierat, s objednávkou na vytvorenie modelu. Vodidlom jej boli jednak kresby Leonardove, a jednak vlastné štúdie iberských, zvlášť andalúzskych koní, ktoré v pätnástom storočí obľubovali Sforzovci. Opäť, tak ako pred päťsto rokmi, prišli k slovu metráky hliny, ktorými sochárka obaľovala nie už drevenú, ale oceľovú kostru.

Keď bol model dokončený a schválený radou nadácie, k slovu prišli zlievači. Výsledkom ich práce bolo 120 kusov bronzových odliatkov. Vďaka súčasným technológiám im stačilo pätnásť ton bronzu, pravda, odlievali iba koňa bez jazdca. Jednotlivé časti zvarili do siedmich blokov, ktoré dopravili do Milána a po skompletovaní celej sochy plánovali postaviť na miesto, kde mal pôvodne stáť Leonardov pomník - na nádvorí Palazzo Sforzesco. Ako dar mestu Miláno i Taliansku. Za Leonarda i renesanciu, aj ako gesto dobrej vôle a mieru. Podobne ako pred stodvadsiatimi rokmi darovali Európania Amerike iný bronzový kolos - Sochu slobody.

Ale municipio, magistrát mesta Miláno, rozhodlo inak.

Musi sa uznať, že z dôvodov racionálnych celkom logicky: kôň patrí na ippodromo, na dostihovú dráhu. Miláno sa tým rozdelilo na dve časti - jedna bola za, druhá proti. A hoci sa Miláňčania sporia dodnes, teda celých dvadsaťdva rokov, ich osemmetrový kolos, ktorý by mohol byť ďalším atraktívnym magnetom pre turistov, stojí skrytý pred ich zrakmi kdesi na periférii v časti San Siro.

Jeho spanilá jazda sa po piatich storočiach zavŕšila a on docvával do cieľa.

Odhalený bol 10.sept 1999, presne 500 rokov odo dňa, kedy francúzski vojaci rozstrieľali Leonardov model.

Blaženosť

Milan Hurtík: Keď hodiny išli tak krásne pomaly | Ilustrácia: Jozef Janiska

Milovala slnko. Vždy, keď páliło najviac, rozťahla na dvore ležadlo, nasadila slnečné okuliare a dlhé gazelie nohy si pomaly natierala olejom. Stíhla, vysoká. Jej pokožka nabitá pigmentom s rozkošou nasávala bronz. Sediaca s otvorenou knihou na nízkom betónovom schodíku som ju po očku pozoroval.

- Zlatenko, polej ma trochu, - bola to moja pravidelná úloha.

V noci sa mi zakrádala do snov a v zmyselných predstavách ma unášala k blaženosti, ktorú som iba nejasne tušil. Stojac za ňou mierne nahnutý, opatrne som púšťal drobné dávky vlažnej vody na jej napätú, slnkom vyhriatú pokožku. Slasťný pocit z elasticky pružného tela, zmyselne zachytávajúceho horúce lúče, ma omámil. Odstáta voda zo skleného džbána stekala na miesta medzi dvojdielnymi plavkami.

- Si ale šikovný chlapec... - uvoľnene vzdychla.

Kvapky zmiešané s olejovým povlakom vytvárali na jej tele guľôčky a kotúľali sa jarčekom pomedzi napnuté prsia. Stekali dolu pevným pružným bruchom a hľadali si cestu cez spodnú časť plaviek na miesto, kde presvitala ukrytá húšť jemných kučierok. So zavretými očami opakovala:

- Ešte môžeš, neboj. - A potichu viac sebe ako mne si zafilozofovala:

- Nekonečná ľudská láska je iba egoizmus, nič viac, miláčik...

Horúčava mi prenikala telom, chvel som sa vzrušením a vo vnútri svojho srdca som bol presvedčený, že ju milujem, že bez nej ani nemôžem byť.

Táto dvadsaťtriročná zdravotná sestra, naša suseda, obdarená výnimočnou krásou, mala postavu ako ušľachtilá dostihová kobylka a slobodomyselnosť duše, celkom sa vymykajúcu zatuchnuto-usadnutému smoleniu prostredia, v ktorom žila. Voľnosťou, ktorú dopriala svojmu duchu i telu, ignorovala všetky konvencie, pravidlá, prikázania i predpisy. Vzbudzovala závisť obliekaním, striedala známosti ako hodinky na rukách, rada tancovala, pila, fajčila americké cigarety, ktoré bohvie odkiaľ dostávala. Piešťany boli jej denným, alebo, presnejšie povedané, viac večerným domovom. Nikdy sa nevydala a nemala deti. Z ničoho si nerobila ťažkú hlavu.

Táto po každej stránke slobodná žena sa ku mne správala so sester-skou nehou, za ktorou som ale ja videl oveľa viac. Pre ňu som bol oveľa

bystrejší a dospeljší, ako ma videli všetci ostatní. Nosila mi čokolády a pravidelne sa pýtala:

- Tak čo, máš už frajerku?

Teraz som pod prstami cítil jej rozpalenú hladkú kožu bez jediného znamienka a vrásky. Robil som to s takým umeleckým zápalom, akoby som tvaroval to najdokonalejšie umelecké dielo. Dotýkal som sa pulzujúcej krvi pod ňou a ten dotyk ma pálił viac ako horúce slnko.

- Bože, ty si taký šikovný! - Kto by vedľa nej nebol. Vo svojich trináástich rokoch mi jej prirodzená voľnosť a ľahkosť poskytla chvíle blaženosti, na aké sa len tak nezabúda.

- Miláčik, prečo nemáš aspoň dvadsať...?!

Vedel som, že ma svojím zvláštnym spôsobom má rada.

- Pod' sem, - povedala nežne a chytila ma za ruku. Pritiahla ma k sebe tak blízúčko, že som cítil jej dych. - Nikdy po ničom príliš netuž, miláčik. Zapamätaj si to. Potom nebudeš prehrávať. - V tú noc som vo sne videl jej tvár. Bola krásna a jemná.

Keď som sa k tým dvadsiatim po rokoch dopracoval, zostávalo jej len pár mesiacov života.

Ako manna

Edita Ďurčová, členka cirkevného zboru ECAV v Novom Meste nad Váhom

V súlade s obsahom jedného z mnohých slovenských prísloví sa zvykne vraviť, že „Odriekaného chleba býva najväčší krajec“. Za posledné roky to azda dvojnásobne platí aj pri zimnom počasi, ktoré tak trochu „štrajkuje“, neponáhľajúc sa počas vianočných sviatkov obdarit' nás riadnou snehovou nádielkou. No práve sneh, toto oslnivo biele páperie sypúce sa priamo z nebeských výšin na našu planétu ako životodarná manna, je oným viditeľným znakom vianočného času i putom, ktorý ľudstvo spája so všetkým, čo možno považovať za zimné... Dočkať sa ho nevedia najmä tí najmenší spomedzi nás, v očiach ktorých pri pohľade na prvé vločky zažiaria plamienky nepredstieranej radosti!

Tu možno namietnuť, že Najvyšší úlohu hlavného ťažiska Vianoc neprisúdil snehovej perine, ale celkom inému, oveľa vznešenejšiemu a dôležitejšiemu posolstvu... Avšak sneh sa vo všeobecnosti dá pokladať za jedno z vonkajších znamení čias, počas ktorých dňom aj nociam vládnu zima a mráz, šantiacce pomedzi konáre nahých stromov... Logickým vyústením týchto úvah preto zostáva fakt, že biele kráľovstvo vločiek i cencúľov je pre nás veľkým duševným prínosom, obohacujúcim ľudského ducha počas všedných starostí, ktoré na jeho steny búšia so znásobenou silou a rozlievajúcim nám v srdciach hrejivý pocit šťastia. Taktiež navracia zákutia našej mysle späť do detských čias, kedy sa mnohí spomedzi nás prostým spôsobom a bez zábran dokázali oddávať zimným radovánkam – sánkovačke aj guľovačke.

Verme, že i sneh je darom Božím. Darom prichádzajúcim priamo

z neba. A hoci nie je natoľko potrebný k životu ako dostatok jedla, odev, prítok či spánok, nemožno poprieť, že predstavuje neodmysliteľnú súčasť posledného ročného obdobia majúceho svoje neodmysliteľné miesto na stránkach kalendára. Fantázii podaktorých romantických duší – povedzme umelcov – vnuká inšpiráciu k plodnej tvorbe... Ved' či aj vyvolený izraelský národ počas putovania nehostinnou Sinajskou púšťou do zaslúbených končín nezachránila pred hladom práve manna, ktorú Pán vekov zoslal svojmu ľudu ako vzácny dar z nebies? – A v tomto tajuplnom pokrme pripomínajúcom páperie možno vidieť akúsi analógiu so snehovou nádielkou, ktorá taktiež pochádza z nebeských výšin a jej farba je navyše kráľovsky biela!

Nemajme preto strach prosieť Hospodina o malý zázrak zoslaný priamo z neba... Ved' prítomnosť hoci najmenšej spomedzi všetkých snehových vločiek vie rozveseliť smutné ľudské srdcia, hľadiac ich letným dotykom zimy. A ukrýva v sebe ďalšiu výnimočnú vlastnosť – dokáže obdarovať šťastím nejednu detskú bytosť.

Keďže sme si doposiaľ vďaka kráľovaniu počasia, ktoré zime očividne nepraje, a tiež „zásluhou“ pôsobenia globálneho otepľovania museli pohľad na snehovú nádielku odoprieť (výnimkou bolo slabé sneženie v polovici januára), usilujme sa mať pred očami skutočnosť, že všetko odriekané sa nám raz štedro vynahradí. Ani so snehom to nebude inak. A to hádam už čoskoro! Ved' vláda druhého najchladnejšieho mesiaca nového roka – februára – je už na dosah ruky.

Mestské kultúrne stredisko - oznam: Vstupenky na zrušený koncert DUO JAMAHA bolo možné vrátiť do konca októbra 2020, informácia bola zverejnená na stránke MsKS, vo vitrinách MsKS a na vchodových dverách.

Fotospomienka na Andyho Hryca

Text a foto: Viliam Polák

So smútkom v srdci sme prijali správu, že v posledný januárový deň vo veku 71 rokov podľahol ťažkej chorobe významný predstaviteľ slovenského kultúrneho života Andy Hryc. Mnohí z vás, ktorí sledujete kultúrne dianie v Novom Meste nad Váhom, si iste spomínate, že pred pár rokmi tento popredný slovenský herec zavítal aj do nášho mesta. Stalo sa tak v máji 2016 pri príležitosti spomienkového programu na výtvarníka Ivana Vychlopena (1941 - 1998).

Andy Hryc, akad. mal. Juraj Oravec, akad. mal. Jarmila Dicová a Milan Resutík

Herec Andy Hryc, publicista Milan Resutík a dcéra Ivana Vychlopena, Sandra

S novomestským rodákom spájalo Andyho Hryca úprimné priateľstvo, s Ivanom Vychlopenom sa spoznali vo výtvarnom klube Umelka. Rád preto prijal pozvanie k účasti na spomienkový večer, ktorý moderoval tiež hercov kamarát publicista Milan Resutík.

Vo výstavnej sieni MsKS v príjemnej komornej atmosfére, ktorú hudobne ozvláštnil klavirista L. Trautenberg, si na akademického maliara, člena zoskupenia Návraty do Nového Mesta nad Váhom, zaspomínali rodina a priatelia vrátane Andyho Hryca. Prítomným priblížil niekoľko zo spoločných príhod; podľa slov herca by zo spoločne prežitých chvíľ mohla vzniknúť hrubá kniha pre dospelých, s hviezdíčkou.

Niekoľkými fotozábermi z nášho archívu si pripomíname návštevu Andyho Hryca v novomestskom MsKS spred piatich rokov.

OSOBNOSTI MARCA

2.3.1951† PODJAVORINSKÁ Ľudmila, spisovateľka, poetka. Narodila sa 26.4.1872 v Bzinciach pod Javorinou - Horné Bzince. Pôsobila v Novom Meste nad Váhom, kde aj zomrela. Pochovaná je v Bzinciach pod Javorinou - **70. výročie úmrtia**.

2.3.1996† MARTINEC Alojz, kňaz, cirkevný vedecký pracovník, prekladateľ. Narodil sa 26.8.1917 v Čiernych Kľačanoch. Pôbil v Novom Meste nad Váhom. Zomrel v Bratislave - **25. výročie úmrtia**.

3.3.1996† HLUCHÝ Ladislav, poľnohospodársky odborník, chovateľ. Narodil sa 11.10.1923 v Novom Meste na Váhom, kde aj pôbil. Zomrel v Bratislave - **25. výročie úmrtia**.

5.3.1926* HALÁK Karol, ochranár, prírodovedec. Narodil sa v Novom Meste nad Váhom. Pôbil v Habovke, okres Tvrdošín. Zomrel 3.10.2002 v Habovke - **95. výročie narodenia**.

8.3.1896* ŠÁNDOR Elo, spisovateľ. Narodil sa v obci Vrbové. Pôbil v Novom Meste nad Váhom, v Ilave. Zomrel 9.1.1952 v Bratislave - **125. výročie narodenia**.

22.3.1956* MACKO Peter, sochár. Narodil sa v Novom Meste nad Váhom, kde aj pôsobí - **65. výročie narodenia**.

22.3.1966† BARTOŠ Emanuel, zoológ, pedagóg. Narodil sa 2.4.1902 v Maglaj (Bosna a Hercegovina). Pôbil v Novom Meste nad Váhom. Zomrel v Prahe - **55. výročie úmrtia**.

27.3.1906* MIKULA Félix, katolícky kňaz, publicista, krajaný pracovník, univerzitný profesor. Narodil sa v Radošovciach-Vieske. Pôbil v Novom Meste nad Váhom. Zomrel 6.4.1979 v Clevelande (USA) - **115. výročie narodenia**.

28.3.1986† MARKO Jozef, lesník. Narodil sa 21.3.1928 v Novom Meste nad Váhom. Zomrel v Banskej Bystrici - **35. výročie úmrtia**.

Trénerka karate Monika podľahla ťažkej chorobe

PhDr. Monika Melocíková
*24.08.1986 - †12.02.2021

Karate klub Goju-ryu Nové Mesto nad Váhom na svojej facebookovej stránke oznámil smutnú správu o úmrtí svojej bývalej trénerky.

Moniky Melocíkovej rod. Gavendovej. Tá podľahla po dvojročnom boji zákernej rakovine 12. februára vo veku 34 rokov.

Rodine, pozostalým a priateľom vyjadrujeme úprimnú sústrasť.

SPOMÍNANIE

*Hoci si odišiel, niet Ťa medzi nami,
v našich srdciach stále žiješ s nami.*
Čas plynie, spomienky v srdci bolia, zabudnúť nikdy nedovolia.
8. marca uplynie pätnásť rokov od úmrtia nášho drahého
Jaroslava HEBERA.
Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.
S láskou spomína celá rodina

V srdci spomienky zabudnúť nikdy nedovolia.
6. marca uplynie deväť rokov,
čo nás navždy opustil náš drahý
Ján EVINIC.
S úctou spomínajú dcéry Markéta a Simona s rodinami.

*Smutno je bez teba, chýbaš nám všetkým,
už nič nie je také, ako bolo predtým.*
27. marca si pripomíname 1. výročie úmrtia
manžela, otca a dedka
Miroslava JURÁKA.
S láskou spomína celá rodina

SMÚTOČNÉ OZNÁMENIE

V hlbokom zármutku oznamujeme príbuzným a známym, že náš drahý manžel, otec, deda, brat, svokor, pradedo a priateľ
Viktor KRUPA
nás navždy opustil dňa 14.2.2021 vo veku 84 rokov.
*„Neplačte, že som odišiel, ten pokoj mi prajte,
len v srdci večnú spomienku si na mňa uchovajte.“*

OPUSTILI NÁS

- Miroslav Kriško** († 22.1.2021)
vo veku 79 rokov
- Anna Dvoranová** († 25.1.2021)
vo veku 73 rokov
- Ján Dedík** († 27.1.2021)
vo veku 80 rokov
- Milan Mojžiš** († 28.1.2021)
vo veku 73 rokov
- Celestin Marko** († 28.1.2021)
vo veku 89 rokov
- Jozef Revay** († 29.1.2021)
vo veku 86 rokov
- Jaroslav Miklánek** († 31.1.2021)
vo veku 81 rokov
- Anna Dedíková** († 31.1.2021)
vo veku 78 rokov
- Stanislav Ondrečka** († 31.1.2021)
vo veku 62 rokov
- Štefan Kukučka** († 31.1.2021)
vo veku 83 rokov
- Margaréta Konečná** († 31.1.2021)
vo veku 73 rokov
- Renáta Sedláčková** († 31.1.2021)
vo veku 53 rokov
- Emília Kollárová** († 1.2.2021)
vo veku 66 rokov
- Jozef Kohútek** († 2.2.2021)
vo veku 89 rokov
- Igor Hašák** († 3.2.2021)
vo veku 71 rokov
- Ing. Ivan Volár** († 4.2.2021)
vo veku 70 rokov
- Emília Šarayov** († 5.2.2021)
vo veku 69 rokov
- Emília Psotná** († 6.2.2021)
vo veku 79 rokov
- Štefan Skurský** († 7.2.2021)
vo veku 85 rokov
- Marián Kollár** († 7.2.2021)
vo veku 70 rokov
- Dušan Kasana** († 8.2.2021)
vo veku 66 rokov
- Štefan Herák** († 11.2.2021)
vo veku 75 rokov
- Peter Jarábek** († 12.2.2021)
vo veku 70 rokov
- Emil Valo** († 12.2.2021)
vo veku 81 rokov
- Július Miškovíc** († 12.2.2021)
vo veku 75 rokov
- Božena Peráčková** († 14.2.2021)
vo veku 45 rokov
- Plk.v.v. Ing. Ján Lovič** († 15.2.2021)
vo veku 90 rokov
- DDr. Ludovít Riecky** († 15.2.2021)
vo veku 81 rokov
- Eva Hrdličková** († 16.2.2021)
vo veku 75 rokov
- Mária Nemšáková** († 18.2.2021)
vo veku 87 rokov
- Ing. Tomáš Klubert** († 18.2.2021)
vo veku 78 rokov
- Emilian Radošinský** († 18.2.2021)
vo veku 88 rokov
- Emil Košecký** († 20.2.2021)
vo veku 86 rokov

Za uverejnenie spomienky za zosnulého, príp. smútočného oznámenia je suma 10 centov za slovo. S výnimkou predložíek. Cena za priloženú fotografiu je 2€. Po zaslaní spomienky na adresu redakcia@msks.sk do niekoľkých dní obdržíte mail s inštrukciami o platbe.

Jarné prebudenie

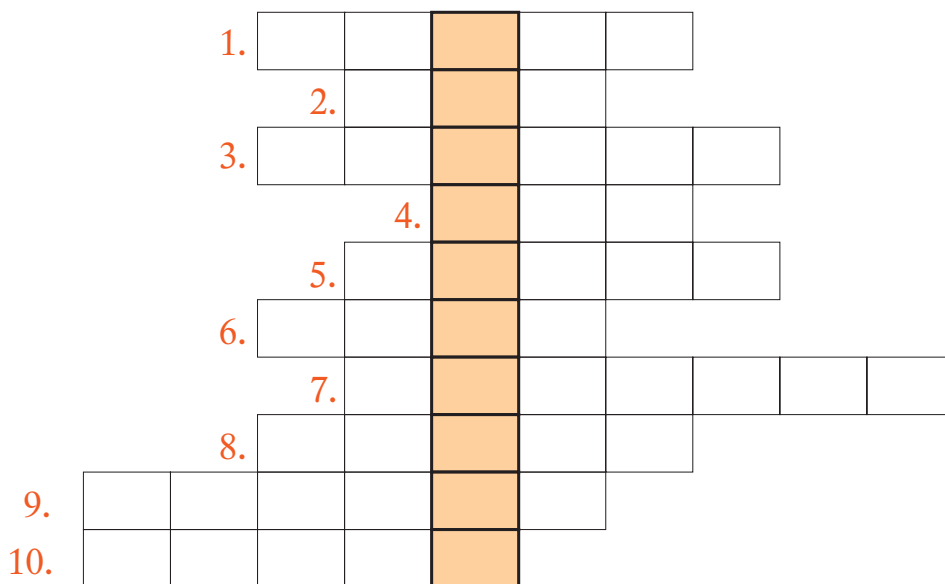
Fialová farba v tráve?
Čo sa to tam deje práve?
Veď tráva je zelená,
farbí deťom kolená.

A to malá fialôčka
pomaly otvára očka.
Po zime sa prebudila,
pyžamko už odhodila.

Predbehla i snežienky,
ešte spiace panenky.
Postupne však vstávajú,
nech ľudia sa kochajú.

Jarmila Foltánová

TAJNIČKA PRE DETI

1. je guľatá
2. nosíme na ňom šál
3. mláďa leva
4. orgán zraku
5. seje sa do pôdy

6. dáva nám ho krava
7. predajňa ovocia a zeleniny
8. má meniny 4.6.
9. zdobnelina ovce.
10. môžeš si ju prečítať.

Prekliate srdce

Prekliate srdce je,
v ktorom viac láska nie je svätou.
Veď city chladom zaveje,
a šliape po nich svojou päťou...

V prekliatom srdci vrie
spleť prchkých, zradných lások.
Tá vedno s nimi mríe...
Bozkami bolestí miesi im kvások.

Prekliate srdce, v peklách len zhor!
Zamĺknu nešťastia
v horúcich piesňach...
Spomienkam sklamaní
zúži sa zor...
A srdce uvädne v ponurých
tiesňach.

Edita Ďurčová

OSEMSMEROVKA

Správna odpoveď: Kam chodí slnko nemusí chodiť lekáť

blcha	dýka	kôra	páka	rýle	vedro
bodák	erby	maska	papagáj	sekáč	vlci
bozk	kapusta	močiar	peň	tchor	vrapy
duby	koleso	myš	plecia	tyč	zornica
dych	koza	obora	popol	vaňa	zošit
					zuby

k	a	p	u	s	t	a	k	a	z	o	k
a	o	r	d	e	v	m	p	k	o	ô	ch
m	o	č	i	a	r	o	o	s	r	d	p
v	a	ň	a	í	a	m	p	a	n	s	a
z	l	e	n	d	n	y	o	m	i	i	p
o	u	p	u	k	y	š	l	o	c	n	a
š	e	b	l	ch	a	ch	m	e	a	k	g
i	y	u	y	s	i	ch	l	v	í	o	á
t	y	č	ch	d	o	p	á	k	a	l	j
d	ch	e	l	y	r	i	y	b	r	e	ť
l	b	o	z	k	e	š	á	k	e	s	k
o	b	o	r	a	á	r	k	á	d	o	b

Novomešťanky vo finále Slovenského pohára

Zdroj: facebook VK | Foto : archív klubu

Neskutočných 150 minút bojali volejbalistky VK Nové Mesto nad Váhom o postup do finále pohárovej súťaže. Po uplynutí tohto času to však boli práve ony, kto vo víťaznom geste zodvihol ruky nad hlavu.

Juraj Šujan (tréner): „Na celý tím sme naozaj hrdí. Ukázali sme obrovskú morálnu silu. Po dvoch nezvládnutých koncovkách, v ktorých boli hostujúce hráčky agresívnejšie, sme išli do ďalšieho dejstva stále s odhodlaním zvíťaziť. Napriek tomu, že sme si opäť v treťom sete vypracovali niekoľkobodový náskok, Nitrianky otočili a boli za stavu 23:20

bližšie k víťazstvu. Na tretí pokus sme koncovku zvládli. V ďalšom priebehu sme diktovali tempo hry. Podľa priebehu dvojzápasu hodnotím náš postup ako zaslúžený. V Nitre sme boli blízko k víťazstvu a na domácej palubovke sme boli lepší. Súper ukázal, kde je jeho sila, a preto nás pripravil celkovo o tri sety, ktoré sa vyvíjali v náš prospech. Pre našich fanúšikov sme pripravili málo vídaný až neuveriteľný športový obrat. Víťazstvo nad favorizovanou UKF nám už teraz prinieslo historický úspech v ženskom volejbale. Všetkým hráčkam patrí veľká poklona, gratulujem.“

Denisa Martáková (smečiarka a kapitánka): „Slzička šťastia nemohla chýbať. Som nesmierne šťastná, že v štvrtej sezóne je tu tá vysnívaná medaila. Plnili sme výborne taktické pokyny a boli sme plne koncentrované, za čo aj chcem baby pochváliť. Nitriankam nepomohol tentokrát ani ich ôsmy hráč. Verím tomu, že si tento dramatický zápas užili aj diváci z obývačky a budú nás sledovať v boji o zlatú medailu.“

Sára Kuželová (blokárka a hráčka zápasu): „Celému tímu by som chcela odkázať veľké ďakujem za to, že sme to nevzdali a kole-

tívny m výkonom sme vybojovali postup do finále Slovenského pohára. Mám ne-

uveriteľnú radosť z toho, že napriek tomu, že nás každý považoval za outsidera, sme to dotiahli až do víťazného konca a všetkým ukázali, čo v nás vlastne je. Vďaka „žile na krku“ sme dokázali otočiť stav z 0:2 na 3:2 a víťazstvo sme si rozhodne zaslúžili. Veľa to pre mňa znamená a veľmi si to vážim. Ešte raz chcem poďakovať celému tímu a dúfam, že sa na nás budete cez víkend pozerieť a fandieť na diaľku!“

Monika Vojtechová (libero): „Nitra si bude musieť, žiaľ, finále Slovenského pohára zo svojej domácej haly pozrieť iba na obrazovke. Jediné, čo chýbalo zápasu, boli diváci. Ďakujem trénerom a dievčatám, že sme to včera zvládli. Ideme si užiť finále.“

DECORE

EXKLUZÍVNY ŠTÝL V GASTRONÓMII

DECORE, najväčšia predajňa na viac ako 400 m² v Novom Meste nad Váhom na Odborárskej ulici 3 (bývalé tlačiarne Tising) s ponukou servítkov, sviečok, dekorácií, aranžmánov, jednorazového riadu. Svadobná výzdoba - predaj - prenájom.

kontakt: 0905 962 718

NAŠA FOTOHÁDANKA NA MAREC

Fotohádanky pripravuje Viliam Polák

Pohľad na budovu z ulice v súčasnosti

Na fotografii Ján Pavelek z polovice sedemdesiatich rokov 20. storočia je pohľad z dvora ku vchodu do budovy na Palkovičovej ulici č. 5. Schodiskom vpravo sa išlo na poschodie, kde mal prevádzku fotograf. Budova č. 5, v ktorej bola na poschodí prevádzka Fotografické služby a na prízemí stará lekáreň (Thinschmidt) je vpravo na Palkovičovej ulici. Ulica spája Námestie slobody s Ulicou Júliusa Gábríša a Ulicou Petra Matejku smerom ku katolíckemu kostolu.

Vaša najobľúbenejšia lekáreň?

No predsa **Vo vilke**

VAŠA

— LEKÁREŇ VO VILKE —

Po-Pia 7.00-17.00, So 8.00-12.00
Lekáreň Vo vilke oproti nemocnici

NOVOMESTSKÝ SPRAVODAJCA, 42. ročník

Mesačník, číslo 3/2021 vydané k 5. marcu 2021. Vydavateľ: Mesto Nové Mesto nad Váhom, Čsl. armády 1, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, IČO: 00 311 863. Mesačník vydáva Mesto Nové Mesto nad Váhom prostredníctvom MsKS v Novom Meste nad Váhom. Redakčná rada: Dana Uhríková, Jarmila Foltánová, Michaela Kobidová, Monika Šupatíková, Milan Hurtík, Jozef Karlík, František Mašlonka, Viliam Polák, Martin Šimovec. Tatiana Brezinská - šéfredaktorka, 0905 257 231. Adresa redakcie: Mestské kultúrne stredisko, Hviezdoslavova 4, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, č. tel.: priama linka: 032 285 69 20 alebo e-mail: redakcia@msks.sk. Uzavierka vždy 10. v mesiaci. Nevyžiadané rukopisy a fotografie sa nevracajú. Redakcia nezodpovedá za obsah inzerátov. Grafická úprava a tlač: UNIVERSALPRINT, s.r.o., Priemyselná 2, 915 01 Nové Mesto nad Váhom. Náklad: 1 200 ks. Cena: 0,50 €. ISSN 1338-8223 (tlačová verzia). MK SR - EV 3966/10